

# GORICA

(Večerno izdanje.)

Izhaja vsa torka in sobota ob 11. uri popoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Solskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekališču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Narodni tiskarni, ulica Veturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo Gorice. Oglasi se računijo po pettir vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

## Organizacija koroških Slovencev.

Koroški Slovenci imeli so te dni velepomembni shod zaupnikov slovenskega prebivalstva na Koroškem, na katerem so se posvetovali o organizaciji koroških Slovencev. — Na tem shodu je predložil dr. Brejce sledeči narodno-politični program:

Trajno osiguranje našega narodnega obstoja pričakujemo le od dejanske izvršitve načel o avtonomiji narodov. Stremiti nam je tedaj po čim ožjih narodno-kulturnih in gospodarskih zvezah s sosednimi slovenskimi deželami, da tako razmere in duhove pripravimo na ustanovno združenje slovenske Koroške z ostalimi slovenskimi deželami.

V okviru sedaj obstoječe ustave pa zahtevamo:

1. popolno jezikovno ravnopravnost pri vseh uradih in oblastih, ki so po svojem delokrogu namenjene tudi za nas Slovence, in sicer ravnopravnost v tem zmislu, da ima vsak Slovenec — naj že zna nemški ali pa ne — pravico zahtevati, da se z njim in pa za njega uraduje v njegovem jeziku; raditega tudi zahtevamo, da se pri vseh teh uradih nastavi zadostno število uradnikov, ki so v besedi in v pismu slovensčine popolnoma zmožni; jezikovna ravnopravnost značiti se mora na slovenskem in jezikovno mešanem ozemlju tudi v vseh javnih oblastvenih napisih, znamkih, pečatih itd.;

2. preosnovno volilne pravice za deželni in državni zbor v smislu enake volilne pravice, to je, da se odpravijo privilegiji veleposestva, trgovske in obrtne zbornice ter mest;

3. premembo volilnih okrajev za volitve v deželni in državni zbor v tem smislu, da se slovenski in jezikovno-mešani kraji ločijo od čisto nemških in v primerno število samostojnih volilnih okrajev združijo;

4. da se eno deželno-odborniško mesto prepusti Slovincem;

5. da se za namestnika dež. glavarja v dež. zboru imenuje Slovenca;

6. razdelitev deželnega šolskega sveta, kakor tudi okrajnih šolskih svetov po narodnih oddelkih;

7. pri vseh Koroške se tičočih javnih ustanovah, korporacijah itd. pravično zastopstvo tudi slovenskega prebivalstva dežele.

### Sredstva.

1. Politična društva, kojih naj se še dvoje ustanovi, in sicer eno za okrajni glavarstvi Beljak in Šmohor, drugo za okrajni glavarstvi Velikovec in Volšperk;

2. vodstvo slovenskega naroda koroškega se poveri katoliško-političnemu in gospodarskemu društvu v Celovcu;

3. strogo in natančno po občinah ali farah izvedena organizacija zaupnikov;

4. v krepkem narodnem duhu urejevan političen list, ki naj posebno pozornost obrača tudi na naše šolstvo in gospodarsko življenje;

5. mladeniška, bralna in druga izobraževalna društva;

6. politični in poučni shodi;

7. narodni sklad.

## Farizejstvo.

Tržaška „Edinost“ prinaša zadnji čas dopise z Goriškega, s katerimi pa se ne bodemo mi n. d. drobno bavili, ker prihajajo iz peresa znanega „Kautschukmanna“, s katerim ni itak mogoča nobena stvarna polemika, in ki je navajen trdi danes, da je to belo, o čemer je včeraj trdil, da je črno, vse vedno tako, kakor mu kaže. V dopisu, katerega smo čitali v sobotni številki „Edinosti“, nalezli smo na besedo „farizejstvo“, in v resnici je farizejstvo vse, kar smo čitali v omenjenih dopisih. Največje farizejstvo pa je gotovo to, kar piše omenjeni „Kautschukmann“ gledé izboljšanih nagrad in plač deželnemu glavarju, deželnim odbornikom in deželnim uradnikom. Nič ne bi rekli, ko bi o tem pisal kdo drugi, ki ni imel vmes svojih prstov pri izdelovanju dotičnega statuta. Ali da

se drzne kaj takega pisati človek, ki je kolikor v deželnem odboru in tolikor tudi v deželnem zboru ter v dotičnih odsekah zgoraj omenjeno izboljšanje na vse kriplje zagovarjal in podpiral, v nadi, da bo od sam deležen izboljšanja, vse to je vrhunec farizejstva, da ne rečemo še kaj hujšega. Sploh je pisava omenjenih dopisov skrajno tedencijozna in se nahajajo v dopisih trditve, ki so vedoma neresnične. Med take trditve spada n. pr. tudi ona, češ, da nimajo deželni odborniki v nobeni deželi takih nagrad, kakor so jih določili deželni odbornikom pri nas. Ni potreba, da navajamo tu drugih oddaljenih dežel, zadostuje naj samo dejstvo, da dobivajo istrski deželni odborniki 5000 K letne nagrade, torej 1000 K več nego naši; in vendar se ne bo upal nikdo trditi, da je Istra Bog ve kako bogata dežela. Sicer pa ponavljamo, da bi nobenemu drugemu ne zamerili, ako bi se ne strinjal s povišanjem zgoraj omenjenih nagrad in plač, ker nismo tudi mi posebno navdušeni za iste. Ali da se drzne grajati to zadevo človek, ki je sam sodeloval pri povišanju omenjenih nagrad in plač, ki je to povišanje sam zagovarjal in zanje sam glasoval v deželnem odboru in deželnem zboru, samo zaradi tega, ker so prišli do teh nagrad drugi ljudje, a ne on sam, to osvituje pač dovolj značaj tega človeka ter ga prikazuje javnosti v resnici kot največjega mojstra v farizejstvu, posebno ko hoče zvrčati svojo lastno krivdo na druge.

Pa še nekaj.

V omenjenih dopisih se bavi „Kautschukmann“ tudi z učiteljskim vprašanjem. Prikazuje pa nevednim čitateljem vso stvar tako, kakor da bi bili stroški za učiteljske plače pokriti z denarnimi sredstvi iz istih virov, iz katerih se krijejo stroški za nagrade deželnim odbornikom in deželnim uradnikom, namreč iz deželnega zaloga. To ni res! Dočim imajo namreč vse druge dežele svoje deželne šolske zaloge, imamo mi na Goriškem le okrajne šolske zaloge, in ti dobivajo svoje dohodke le od doklad, ki

se smejo nalagati edino le na izravne davke. Te doklade pa so v raznih okrajih danes že tako visoke, da jih naš kmet ne more več zmagovati. Res, da prinaša v zadnjih par letih tudi deželni zalog neki prispevek k dohodkom okrajnih zalogov. Ali to je vse premalo za žalostne razmere, v katerih se nahaja naše kmetško ljudstvo. Dokler pa nimamo deželnega šolskega zaloga, prišli bi vsi stroški, ki bi narastli vsled poboljšanja učiteljskih plač, jedino le na ramena našega kmeta, ker bi se pokrivali zopet le z dohodki okrajnih šolskih zalogov. Trdite, da je učitelstvo povsod bolje plačano nego pa pri nas na Goriškem, a zamolčite pri tem vedno, da imajo povsod drugod deželne šolske zaloge, v katere se stekajo dohodki iz najrazličnejših virov, in ne le od doklad na izravne davke. Doženite in pripravite večino deželnega zbora goriškega do tega, da bo glasovala za deželni šolski zalog, potem bodo naši poslanci z veseljem glasovali za izboljšanje učiteljskih plač tudi pri nas na Goriškem, razun morebiti omenjenega „Kautschukmanna“, ki je že jedenkrat proti takemu predlogu, čeravno je bil stavljen od slovenske strani, že tudi v resnici glasoval. Potem bode jedenkrat konec tega vprašanja, ki razburja duhove na jedni in drugi strani, in katere skuša omenjeni „Kautschukmann“ na farizejski način izkoristiti v svoje namene in jedino le v svoje namene, kajti mož nima do nobenega stanu posebne predilekcije, in torej tudi do učiteljskega stanu ne, kakor je svoječasn sam zatrjeval svojemu najintimnejšemu prijatelju.

## Dopisi.

Iz Brd. — (Oh, to „zvonjenje po toči!“) — List „Soča“ objavil je v zadnjih časih majhen člančič, ki primerja naše briske — „Javne ljudske shode“ na Dobrovem in na Križadi — se zvonjenjem po toči. Vprašamo voditelje teh „Javnih ljudskih shodov“: Kaj hoče „Soča“ doseči z ono

PODLISTEK.

21

## Mladi gozdar.

Izvirni roman. Spisal Soški-črnošolec.

(Dalje.)

„Kako? — Kje? — Kdaj?“

„Veš sam prav na tanko, kako, kje in kdaj.“

„Sedaj pa vidim, da se ti je kolesce potrla v možganih.“

„Prav govoriš: potrl, — strl si me...“

„Jaz?“

„Ti!“

„Kdo je norec: ali ti ali jaz ali oba?“

„Resnica je v sredi.“

„Torej sem jaz. — Prav imaš. — Sedaj sva vsaj na čistem. — Z Bogom!“ Nato Sever odide.

„Hej, prijatelj, končala nisva še!“ vpije Mrak za odhajajočim, ki se takoj vstavi in navidezno jezno reče:

„Kar imaš še, povej hitro. Meni se mudi.“

„Tone — sveti križ božji — če si ti se škrtaljem v zvezi, jaz nisem.“

„Je pa škrtatelj s teboj.“

„Čakaj, da ti povem! — Če bi bil ti z golo človeško roko pisal ono pismo, uže veš, ono pismo, — ne bi se bil nikdar dvignil proti meni tak pekel, kot se je sedaj.“ —

„Pismo in — pekel!“

„Da, tvoje pismo mi je zanetilo ogenj pod nogami... Sam škrtatelj ti je vodil roko, ko si pisal.“ —

„Nik, škrtatelj, Mraček! — Moja volja je vodila roko in kurje pero...“

„Vražje pero, ki mi je zaprlo farovž, vzelo nevesto, izkopal preran grob...“ Debela solza se je prikotala pri teh besedah Mraku po razoranem licu ter padla v cestni prah. —

„Mrak! — Zdi se mi, kakor da bi se pravdala za oslovo senco.“

„To ni oslova senca, ampak osel sam s kostmi in ušesi. — Vest te peče, zato bi rad napeljal govor drugam.“

„Vidim, da je najbolje, ako te danes pustim v miru.“

„Da bi me bil pustil uže poprej, poprej...“

„Z Bogom! — Pozdravi nevesto!“ reče hudomušno Sever in odide.

„Le pojdi, škrtatov zet! — Povem ti pa, da se še srečava...“

„Gotovo! — Na sodnji dan popoldne, ko bosta imela se Špelo poroko,“ oglasil se Sever iz daljave.

### XVI.

„Dan jasni, dan oblačni v noči mine,  
Srč veselo in bolno, trpeče  
Vpokoj le bodo groba bolečine.“

Prešeren.

Bilo je istega dne uže pozno zvečer. Nad trnovskim gozdom so se kopičili črni oblaki in hladen veter je pihal preko vrhov košatih bukev. Kmalu je začel šumeti po orumenelem listju močan, mrzel dež. Mirko in Sever sta sedela tačas doma v izbi. Pred njima na mizi je gorela velika petrolejka. Odvečerjela sta bila uže davno, nato sta se pa razgovarjala o tem in onem,

Mirko je imel uže nekaj tednov mnogo več d nego poprej. Obolela je bila namreč nadgozdarjeva gospa, zato je moral nadgozdar skoraj vse nadzorovanje v gozdu za oni čas prepustiti Mirku. Po obilnem delu se pa vsak rad malo razvedri. Tako je tudi Mirko sedaj tem raje malo kramljal zvečer s Tonetom.

„Človeška misel je, kakor petelin na strehi;“ pravi Tone zamišljeno pred se zroč, — „kamor potegnejo razmere, tje se obrnejo misli.“ — Pridejo leta, ko boš srečen pri svoji ženski. Tedaj ne boš več neizkušen mladič, ampak resen mož, skrben oče; le sanjal boš morebiti še kakšenkrat o mladostni zarji. S časom pride vse, tudi — smrt.“

„Prav deš, tudi smrt pride,“ pritrdi Mirko, a videlo se mu je, da so bile njegove misli drugod. —

„A zdi se mi, da zanima tebe nekaj drugega bolj, nego smrt.“ —

„Nekaj drugega! — Kako misliš?“

„No, saj veš. — Ona deklica pri studencu...“

„Tone, ti me skušaš,“ pomaga si Mirko iz vidne zadrege.

„Ne, ljubi Mirko, jaz te ne skušam; a skušali te bodo kmalu drugi bolj, nego se nadejaš.“

„Drugi? — Kdo more sploh kaj slutiti o rečeh, ki se gode v mojem srcu?“

„Pri županovih si bil uže večkrat, ne-li?“

„Res je.“

„Vidiš, to je nekaj. — Mej ljudmi pa kroži vrhu tega še govorica, da pogleduje tudi dekle rado za teboj. Jožek, njen brat sam, mi je preteklo nedeljo nekaj namigoval o tem.“



šepasto primere? — Kaj ne, da hoče zmanjšati ali celo uničiti veljavo in zaslužili vspeh tem „Javnim ljudskim shodom“? — „Soča“ ve, da je „zvonenje po toči“ brez vsakega vspeha, in toraj nič potrebno. Kaj sledi? Razvidno je iz tega, da „Soča“ ne privoščiči vspeha tem „Ljudskim shodom“ ter da iste obsojuje kot nepotrebne. Hm, hm! Čudna sodba. Kaj pa pomeni to postopanje „Soče“? Ali je mar hotela eno snlico zlomiti v prid „Legini šoliji“? — Ksi ti bomboni so slajši kot oni? — Seve. Podirati je lažje kot zidati. Je že res. Kar zidajo drugi, vse podira zdaj „Soča“ — in ta je naša — največji toča!

## Politični pregled.

### Politični položaj.

Poslanska zbornica boče zborovala le še ta teden, potem pa se državno-zbornsko zasedanje odgodi, posebno pa zaradi tega, ker se ne dajo Čehi nikakor pregovoriti, da bi vsaj gledé proračunskega provizorija opustili obstrukcijo. Vlada je primorana torej pretrgati zasedanje, da si s pomočjo § 14. priskrbi računski provizorij. Ker so sedanje parlamentarne razmere v Avstriji nevdržljive, in ker se je dr. Kobergerjeva vlada preveč angažirala pri Nemcih, sodi se tudi v resnih političnih krogih, da ni izklučeno, da pride že koj o novem letu tudi pri nas v Avstriji do ministerske krize in to baje prav zaradi tega, ker so se baje tudi v najvišjih krogih naveličali sedanjih neznoznih razmer, in ker baje žele, da pride konečno vendarle do nekoga miru med narodi.

### Državni zbor.

V petek je zbornica poslancev vstopela v vseh treh branjih načrt zakona glede lajšave bede v pojmaš poškodovanih kronovinah. Dotični kredit se je zvišal od 15 na 20 milijonov kron. V ti seji je predložil vojni minister zakonski načrt glede števila novincev za leto 1904. V tem načrtu se zahteva isto število novincev, ki je bilo dovoljeno tudi za leto 1903. Med raznimi interpelacijami, ki so bile stavljene v ti seji, naj omenimo one poslanca Marcheta in tovarišev, zadevajoče uvoza italijanskega vina in zahteve italijanskih ekspediterjev, da bi se tudi ono vino, ki je bilo doposlano do 31. decembra t. l. v naše luke po 31. decembra obdačilo s carino 3-20 gld., ki je bilo spravljeno v svobodnih skladiščih. Interpelantje vprašajo ministra za trgovino, ali misli tudi on, kakor je to storil ogrski minister, tako zahtevo italijanskih ekspediterjev odbiti. Poslanec Spinčić in tovariši pa so interpelirali ministerskega predsednika, kot voditelja ministerstva notranjih zadev, zaradi pomazanja hrvatskega napisa čreske zadruge. Za prihodnjo sejo je bilo določeno, da pride kot prva točka dnevnega reda na vrsto nujni predlog glede spremembe zborničnega pravilnika. Tudi zakonski načrt glede zboljšanja plač avskultantom je bil postavljen na dnevni red prihodne seje, ki hode v sredo.

### Gosposka zbornica.

Gosposka zbornica se snide dne 12. t. m. ob 1. uri popoldne.

### Železniški svet.

Svet državnih železnic se je izrekel proti nujnemu predlogu glede povišanja tovornih tarifov na državnih železnicah. Železniški minister pa je obljubil, da ustreže želji, katero je izrazil član železniškega sveta E-scher ter da predloži državnemu zboru v kratkem načrt zakona glede naprave nove luke pri sv. Andreju v Trstu.

### Poljaki in češka obstrukcija.

V predzadnji seji poslanske zbornice se je oglašil k besedi tudi načelnik poljskega kluba vitez Jaworski. Ta poljski vitez se je v svojem govoru tako daleč spozabil, da je očital Čehom, da tirajo obstrukcijo brez vsakega vzroka. S to svojo opazko je govornik jako razburil ne le Čeha, ampak tudi druge slovanske poslance. Pa tudi mnogi poljski poslanci so jako zamerali s tojemu rojaku, ki je javno pokazal, kako malo mu je ležeče na slovanski vzajemnosti. Da bi govoril Jaworski sam v svojem imenu, ne bi bilo še tako žalostno. Ali Jaworski ima v svojem klubu še mnogo rojakov, ki tako mislijo, kakor on, in se zato, ker so v narodnem pogledu sami siti, prav nič ne brigajo za ostale slovanske brate, kateri se nahajajo v tako težkem boju nasproti nenasičnim in nasilnim Nemcem. Sem ter tje piše res kak poljski list, da je večina poslancev v poljskem klubu nasprotna Jaworskemu prav zaradi tega, ker se ne čuti Slovana. Tudi so se čuli že večkrat glasovi, da namerava večina poljskega kluba odvzeti Jaworskemu načelništvo. Ali, žal, vse to bile so in so še vedno zgole besede.

### General Albori, prvi načelnik Bosne in Hercegovine.

Uradni vojaški list je objavil te dni upokojenje generala konjice, barona Appela na njegovo lastno prošnjo, ter imenovanje feldcajmajstra barona Alborija poveljnikom 15. voja in načelnikom deželne vlade za Bosno in Hercegovino in imenovanje feldcajmajstra Horsetzkyja poveljnikom 1. voja. Pri ti priliki je cesar izdal baronu Appelu lastnoročno pismo, v katerem se spominja njegovega izvrstnega službovanja v vojni in v miru ter obzaruje njegov odstop od sedanjega mesta. Ob enem mu je podelil cesar briljante k Marije Terezijevemu vojaškemu redu. —

### Položaj na Ogrskem.

Torej obstrukcija v ogrskem parlamentu bliža se v resnici svojemu koncu. Kossuthovci in grof Tisza so se med seboj pobotali. V petek je imela namreč Kossuthova stranka sejo, v kateri je bil s 46 proti 28 glasovi vsprejet tale predlog: neodvisna stranka izjavlja slovesno, da ho. ako ministerski predsednik izjavi ter zbornica odobri, da na Ogrskem vsako pravo (torej tudi vprašanje službenega in poveljnega jezika v vojski), ki izvira iz narodne volje, izražene potom zakonodaje v interesu skorajšnjega izvedenja institucije madjarske vojske ter uvedanja madjarskega službenega in poveljnega jezika in narodnih emblemov, vzgajanja madjarskih častnikov ter gojenja madjarskega vojaškega pravosodstva — vedno borila se za te točke ter jih vzdrževala na dnevnem redu. — S tem predlogom bil je zadovoljen in soglašal z njim tudi grof Tisza, kar je v sobotni seji ogrskega parlamenta javno priznal, pri kateri priliki so mu opozicijski burno ploskali. Ker je ljudska stranka zahtevala, da se odpravijo dvojne seje, zgodilo se je tudi to. V sredo je v sobotni seji zapisnik prejšnje seje verificiral brez vsakih ovir in se je po izjavah grofa Tisze in Kossutha, ki so soglašale z zgoraj omenjenim predlogom, nadaljevala mirno razprava o kontingentu vojaških novincev. — V ogrskem parlamentu pojde zdaj, ko so dosegli opozicijski vse, kar so hoteli, kakor po loju.

### Volitev predsedništva v nemškem drž. zboru.

Nemški državni zbor je izvolil za svojega prvega predsednika poslance Ballestrema, in za prvega podpredsednika pa poslance Stollberga. Centrum je sklenil, da zopet uložil predlog glede odprave zakona glede prepovedi jezuitov na Nemškem.

### Potovanje ruske carske dvojice.

Ruska carska dvojica je v soboto odpotovala iz Skiernevic v Petrograd. Nekateri listi poročajo, da se car slabo počuti ter da odpotuje že te dni iz Petrograda v Livadijo.

## Domače in razne novice.

**Pomaknjenje v višji činovni razred.** — Gospod dr. France Kos, profesor na tukajšnjim c. kr. ženskem izobraževališču, je bil te dni pomaknjen v sedmi činovni razred. Čestitamo.

**Za „Šolski Dom“ so plačali predsedništvo:** Štefa Kinderčev v Gorici 20 K; dr. Ant. Gregorič 10 K; „Narodna tiskarna“ v Gorici 20 K; profesor Ivan Berbuč 25 K (in za božičnica 10 K); Ajdovec v Gorici 12 K; profesor Fran Žnidarič 6 K (za tri mesece); mesečno za november so plačali: vodja Sv. Premrou 2 K; okr. š. nadzornik Fr. Finžger 4 K; dež. uradnik Emil Kavčič 2 K; kroj. mojster Fr. Čufer 2 K; profesor G. Novak 2 K; sodni svetnik M. Gabrijelič 2 K; katehet A. Tabaj 2 K; profesor dr. Fr. Žigon 2 K; vodja Fr. Setničar 2 K; vadm. učitelj Iv. Mercina 2 K; prof. Jak. Čebular 3 K; prof. V. Bežek 2 K; prof. A. Šantel 5 K; asistent dr. A. Papež 2 K; J. G. v Gorici 3 K; trgovec J. Zornik 2 K; kavarnar Fil. Pečenko 2 K; odvetnik dr. Fr. Pavletič 5 K; kn. nadšk. tajnik J. Ličan 3 K; trgovec Iv. Drufovka 2 K; tvrdka Hedžet in Koritnik 2 K; prof. I. Gvajz 2 K; stolni vikar dr. And. Pavlica 5 K; sodni tajnik J. Fon 2 K; računski višji svetnik Iv. Pirjevec 2 K; deželni poslanec Leop. Bolko 10 K; dež. poslanec A. Jakoničič 2 K; katehet Alojzij Kovčič 2 K; gospo: Franja Drašček 60 h; Marija Kopač 5 K; Karola Kaučič 2; Irma Fon 1 K; Avgusta Šantel 1 1/2; Milena Papež 1 K; Gizela Finžger 2 K; Antonija Hrovatin 1 K; gospod: Havel Štefanka 40 h; Schwecker Amalija 2 K; za božičnico: Andrej Žnidaričič, vikar v Gradnem 5 K.

Upravništvo je prejelo: Ivan Rojec, kurat v Biljah 20 K.

Presrčna hvala vsem blagim darovalcem in podpirateljem.

**Kratek odgovor.** — A. Gabršček je pripovedoval — tega vendar ne bo tajil! — da je bil dr. Tuma proti ne-

katerim „narodnim piruhom“. Isto je potrdil pri neki priliki tudi dr. Tuma. Dalje je pripovedoval Gabršček, da je dr. Tuma zdaj v ozadju, da se brez njega sklepa, da se z njim tako ne da skupaj erati itd.

Ko smo na podlagi teh izjav pisali, da je bil dr. Tuma proti nekaterim „narodnim piruhom“ in da ga je Gabršček potisnil v ozadje, je imenovala „Soča“ našo trditev le „smešen izrodek zlobne klerikalne domišljije“. Tudi v predzadnji „Soči“ skuša Gabršček resnico zavijati in vpraša nekoga A. Klobaso, kdo ga je nalagal. Odgovor je prav lahak! Če je Gabršček v svojih pogovorih z drugimi osebami govoril resnico, je tudi „Gorica“ resnico poročala, če pa niso bile Gabrščkove besede resnične, je A. Klobaso nalagal — Gabršček.

**Zapiranje prodajalnic.** — Skoro vsi lastniki različnih trgovin, izvz mši onih za jestvine, so na željo trgovskih pomočnikov sklenili, da bodo zapirali v zimskem času svoje trgovine že ob sedmi uri zvečer. Le malo njih pa se ni hotelo ti želji odzvati in imajo svoje prodajalnice odprte do osme ure. Trgovski pomočniki so v soboto zvečer pred slednjimi demonstrirali.

**Vol ga je zabodel.** — Ivan Battista iz Kojkega stal je pri volu in ga čuval držeč ga na vrvi. Vol pa, hoteč se oprostiti, sunil je 14 letnega dečka z rogom tako močno in tilnik ter mu prizadejal tako rano, da so ga morali prepeljati v tukajšnjo bolnišnico.

**Zapri se 54-letnega krojača Vi-ljema Končnika z Dovjega na Kranjskem, ker je beračil in ker je bil poleg tega tudi j edenkrat izgnan iz Gorice.**

**Postavili so na mestno mejo Dobrovoliča Jakopa z Vrhničke, ker je brezposelno taval po mestu, ne da bi imel sredstev, s katerimi bi se mogel preživeti.**

**Kujige društva sv. Jeronima so došle.** Gg. člani naj se potrdujo po nje do poverjenika g. ces. svetnika Fr. Vodopivca, stanujočega v ulici Barzellini št. 12.

**Nosa odrezal ni neki Zavadelav tovarniškemu delavcu Baudežu, kakor smo zadnjič poročali v Št. Petru, ampak v neki krčmi v Št. Andrežu.**

**Mačka pade vedno na noge, pravi pregovor.** — Nekdo nam piše: V soboto popoldne sem se pa prepričal, da je gorenji pregovor jako šepav. Šel sem skozi Raštelj. Ko pridem do h. št. 5, padeti dve veliki mački ravno pred me, pa ne na noge, ampak na stran. Nekaj časa se nista ganili, in iz nosa jima je tekla kri. Le s težavo se je ena zavlekla pod neki stoječi voz, druga pa v vejo. Mački sta padli iz tretjega nadstropja. Kaj je pa to bilo, ali nameravan mačji samomor, ali nesreča, ali celo kaka malopridnost, vam ne vem povedati. Dokazalo pa se je, da tudi mački ni varno skakati na trdi tlak.

**Soča.** — Vsled vednega deževja je Soča tako narasla, da so bili primorani danes ustaviti delo v tovarni v Stračicah.

**Vreme.** — Od vseh strani dohajajo poročila o jako neugodnem vremenu. Kakor pri nas noč in dan dežuje, tako pada v gorovju zaporedoma sneg. Na Gorenjskem je na več krajih zapadel sneg čez meter visoko. Zaradi tega ne morejo ljudje v cerkev in tudi otroci ne v šolo hoditi. Tudi po naših hribovih je mnogo snega. Iz Bosne pa dohajajo že vedno poročila o velikanskih povodnjih. Tam so kar celi deli mest in cele vasi pod vodo. Sodeč po stanju barometra, je jako malo upanja, da se vreme v kratkem spremeni.

**Vabilo k rednemu občnemu zboru „Bratnega društva“ v Vel. Žabljah,** kateri hode dne 13. dec. 1903. ob 4. uri popoldne s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika; 2. Poročilo tajnika; 3. Poročilo blagajnika; 4. Volitev odbora; 5. Posamezni predlogi. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

**Nadaljul izkaz darov došlih do 1. decembra t. l. za ubožne bovske pogorelice:** Velerodni gosp. c. kr. okrajni glavar tolminski, Bogomil Prinzig, vročil je osebno tukajšnjemu županstvu znesek 1102 K 53 v, koji je potom c. kr. okr. glavarstva došel do 9. novembra od sledečih: Kuracija Otalež K 21, občina Idersko K 37, okrajno glavarstvo Litija K 14, vikarijat Sernova K 10, župnija Lokva 14 1/2, župnija Opatija K 6-24, župnija sv. Anton v Trstu K 71-40, župnija Piran K 26-80, župnija Tomaj K 5, župnija Povir K 25, župnija Pečine K 11, župnija Matteredala K 1 60, župnija sv. Ivan in Guardela v Trstu K 60, župnija Umag K 10, župnija Skopo K 4-52, župnija Sočerga K 4, župnija Kojško K 12, župnija Gornja Tribuša K 32, vikarijat Sovodnje K 12 1/2, škofijski ordinarijat na Krku K 40, občina Chiopris-Viscona K 2-38,

okrajno glavarstvo v Kopru K 62-61, okrajno glavarstvo v Kopru K 24-21, okrajno glavarstvo v Gradšču K 41-60, škofijski ordinarijat v Trstu K 57-50, župni urad Pregarje K 7, župni urad Cepič K 7, župni urad Hrušica K 10, župni urad Mošćenice K 10-26, okrajno glavarstvo v Kopru K 6, okrajno glavarstvo na Volostem K 9-60, okrajno glavarstvo v Gorici K 44-15, okrajno glavarstvo v Pazinu K 2, okrajno glavarstvo v Pulju K 40-52, politična ekspozitura na Krku K 55-80, občinski urad v Kredu K 59-04, preostanek Najvišjega daru K 245-10. — Tukajšnjemu županstvu so dospelali doneske sledeči darovalci: Orel Marija, Corte de Isola, K 5, Štrekelj Alojzij v Šibeniku K 50, župni urad v Biljani K 6, župni urad Šterje pri Sezani K 8, dobodek veselice v Divači-Naklem K 292-27, župni urad v Rodiku K 8-72, Koniedic in Zajec v Gorici K 30, Vellusig Franc v Bovcu K 200, Gumpelik Anton na Dunaju K 30, občina Soča K 10, sodnik Devetak v Bovcu K 100, Jakopič Avgust, višji sodni svetnik K 20, Golja Ivan, finančni svetnik, K 20, Wagentrutz Ivan v Afriki K 50, Hausner, trgovec v Gorici, K 10, Kopač Jernej v Gorici K 10, nemško planinsko društvo v Trstu K 154, vesela družba v kavarni „Central“ v Gorici po A. A. Mlekašu K 12, zavod sv. Nikolaja v Trstu K 30, Orzan Anton v Gorici K 50, omizje pri „Francu“ v Bovcu K 6-72, čitalnica v Podmeleu K 18-40, pevsko in glasbeno društvo v Gorici K 300, županstvo v Gorjarskem K 20.

Vsem cenjenim gg. darovalcem in darovalkam se izreka najsrčnejša zahvala za njih blagodušne darove, s kojimi lajšajo bedo ubožnim nesrečnim pogorelcem. Bog stotero vsem povrni!

Županstvo v Bovcu,  
30. nov. 1903.

Šulin, župan.

### Razpisani gozdarski službi.

Pri politični upravi Primorja je razpisana služba c. kr. logarja v III. plačilnem razredu, eventuelno logarskega (gozdarskega) pomočnika. Služba logarja je spojena z letno plačo 1000 kron, zakonito aktivitetno doklado, potnino 200 kron, prispevkom za monturo 50 K in pisarniškim pavšalom 24 kron. Služba logarskega pomočnika je spojena z letno plačo 800 kron, potnim pavšalom 200 kron in pisarniškim pavšalom 20 K. Obe službi se podeliti provizorično. Prositelji morajo dokazati šolsko naobrazbo, znanje nemškega jezika ali slovanskega, eventuelno italijanskega jezika, in dosejanje službovanje. Prošnje je vložiti do 31. decembra na namestništvu tržaškem.

**Nova vojaška taksa.** — Vlada je pred kratkem predložila zbornici predloga za spremembo zakona o vojaški taksi. Ta načrt ima nekaj čisto novih določil in namerava odpraviti pomankljivosti, ki so se pojavile glede vojaške takse; hoče jo postaviti na moderno in realno podlagu, ki naj se ozira na gospodarsko slabo eksistenco. Vojaška taksa se bo v prihodnje naslanjala na one dohodke, ki so merodajni za osebni dohodninski davek. Nalik temu pri dohodkih od 1200 kron, znaša taksa 6 kron in potem raste v isti progresiji, kakor pri osebne dohodninskem davku. S tem je postavljena pravilna podlaga za odmerjenje vojaške takse. — Kakor je razvidno, bodo po vladni predlogi dohodki do 1200 kron, kakor so prosti osebne dohodninskega davka, oproščeni tudi vojaške takse, doslej je znašala najnižja vojaška taksa dve kroni, pri večjih dohodkih od 900 do 1200 kron pa 6 kron. Kakega pomena bo nova vojaška taksa, je razvidno iz sledečega: Od l. 1880 do 1899 je bilo odmerjenih 595.585 vsot po 2 kroni, od tega je bilo plačanih 1.191.169 kron; nadalje 116.709 vsot po 4 krona, vplačanih 666.835 kron, in 36.525 vsot po 6 kron, vplačanih 219.149 kron. Vse to so plačali oni nižji sloji prebivalstva, ki bodo sedaj prosti vojaške takse. Nadalje so obsežena v njej še druga določila za znižanje takse i. t. d. Po novi vojaški taksi bo dobila država okrog 27 mil. kron.

**Slovenske pridige pri sv. Antonu novem v Trstu ostanejo.** — Nedavno temu je pisala tržaška „Edinost“, da se odpravijo slovenske pridige pri sv. Antonu novem v Trstu, ki so bile tam že toliko let v navadi. „Slovenec“ pa pravi, da je izvedel iz gotovega vira, da ostane glede slovenskih pridig v zgoraj imenovani tržaški cerkvi vse pri starem.

**Rešitev vprašanja glagolice.** — „Edinost“ poroča, da se bodo v kratkem sestali trije škofje, in sicer zaderski, zagrebški in gorški, katerim je poverjeno, da rešijo vprašanje glagolice.

**Bratje iz Macedonije v Ljubljani.** — Te dni sta se mudila v Ljubljani macedonski nadporočnik g. Stojančev, to je oni, ki je spremljal gospo Jenkovo v taborišče macedonskih beguncev v Čopia.



in ruski pisatelj in dopisnik „Peterb. Vedomosti“ g. Orlovec. V nedeljo je predaval g. Orlovec v ljubljanskem „Mestnem Domu“ o zgodovini Makedonije in o svojih opazovanjih iz Makedonije.

**Prešernov spomenik v Ljubljani** — Odbor za postavljenje Prešernovega spomenika v Ljubljani je izbral v ta namen prostor na „Marijinem trgu“ pred Mayerjevo hišo. Nekateri so pa temu protivni in bi raje videli, da bi se postavil Prešernov spomenik na sredi mestnega parka „Zvezde“. Ker bi bil potem Radeckijev spomenik, ki se nahaja v „Zvezdi“ na potu Prešernovemu spomeniku, nasvetujejo oni, ki so za to, da bi se postavil Prešernov spomenik v „Zvezdi“, da naj se Radeckijev spomenik prenese v park, ki se nahaja pred pešpolsko vojašnico.

**Naša vlada in naseljevanje delavcev iz Italije v Trstu.** — Znano je, da židovsko-luški gospodujoči gospodje irredentisti z različnimi sredstvi vabijo italijanske podanike v Trst, kjer se le ti šopirijo na škodo domačinov. To gibanje podpira tudi soc. demokracija. Na tisoče domačih delavcev je tako brez zaslužka, samo da se vstreže gotovim ljudem, ki potrebujejo ljudi, ki so za par krajcarjev sposobni nastopiti za njihove skrivne namene. Zadnji čas pa je v Trstu nastalo gibanje za pravice domačega delavstva. Merodajni gospodje na magistratu hočejo z vso silo zatreti to gibanje in vlada zamrzema pri tem stališče, ki je naravnost čudno za avstrijsko vlado. Organizatorji delalskih zborovanj, ki so naperjeni proti importu delavcev in irredentistov iz Italije, so redno dan pred zborovanjem brez vsakega naznanila ali vzroka aretirani in potem, ko je zborovanje vsled odsotnosti govornikov preprečeno, zopet izpuščeni. Tako se je zadnjič zgodilo z dvema govornikoma. A še več! Nedavno je bil v Trstu shod irredentovskih delavcev. Na tem zborovanju so se čuli sramotilni klici proti Avstriji. Četa avstrijsko mislečih delavcev se je zbrala in v protest klicala: „Viva l' Austria!“ Ti delalci so bili aretirani, prvim se pa ni ničesar zgodilo! Ob takih razmerah ni čudno, da je te zadeve pričel ironizirati antisemitski list „Figaro“ s tem, da ima natisnjen kraj svojega izhajanja tako-le: „Trieste (in Austria?)“. Na shodih vladni zastopnik kratkoma prepove glasovati o resolucijah na korist domačemu delavstvu.

**Tri mesece brez plače.** — Iz štajerskih učiteljskih krogov se poroča: Ne vemo, kaj to pomeni, ali res je pa vendar, da provizorični učitelji, oziroma učiteljice, že tri mesece niso dobili nakazane svoje plače.

**Ponesrečeni slovenski rojak v Ameriki.** — Ponesrečil je v Neuburgu v Ameriki naš rojak Jožef Macarol pri nekem stroju. Ranjen je nevarno.

**Naučni minister Hartel je toliko okrevan,** da je v soboto zamogel zapustiti svoje stanovanje ter se peljati v kočiji koliko na sprehod

**Število avstrijskega prebivalstva.** Statistična centralna komisija je izdala o tem natančni izkaz. Prebivalstva je v Avstriji 26,150.708, od teh je rimskih katoličanov 20.660.279, grško uniranih 3.134.439, armenskih unijatov 2096. Židov je 1.211.899. Nemški obč. jezik govori 9.179.839, češki in slovaški 5.955.397, poljski 4.259.152, rusinski 3.375.579, slovenski 1.192.780, hrvaški 711.380, laški 727.102, rumunski 230.963, mažarski 9516 prebivalcev.

## Učiteljske zadeve.

Na prošnjo po deželnem učiteljskem društvu pričbujemo doslovno to-le prošnjo, katero je isto vložilo na deželni zbor goriški.

Visoki deželni zbor!

Od Triglava pa do sinje morske obali razlega se jednodušen glas celokupnega učiteljskega, glas, ki kliče po nujnem zboljšanju žalostnih razmer tega stanu. — Sedanji prejemki namreč nikakor ne zadostujejo več niti življenjskim potrebam, niti ne odgovarjajo važnosti vzvišenega učiteljskega poklica. — Slavni deželni zbor ni mogel ostati gluh napram neštevilnim opravičenim prošnjam učiteljskega, kojega zahtove in težnje podpirajo vsi oni, ki umejo prav ceniti korist in dobroto javnega pouka. Tudi šolski odsek tega vis. deželnega zbora spoznal je nujno potrebo ureditve pravnih razmer učiteljskega; izdelal je vsled tega načrt zakona v tem smislu, kateri je bil sprejet v deželnozborni seji dne 8. iz-

nuvarija 1903. ter predložen v Najvišjo sankcijo. Toda, kakor znano, ta zakon radi formalnih pogrškov ni bil potrjen.

Učiteljsvo poknežene grolje Gorisko-Gradišanske torej še ni doseglo zboljšanja neznosnih svojih gmotnih razmer kljub dejstvu, da je nastopila v deželi občutna draginja, katera bode še od dne do dne naraščala vsled grajenja bohinjske železnice. — Predsedništvo deželnega učiteljskega društva šteje si v dolžnost, da obvesti visoki dež. zbor o bedi in nezadovoljnosti, ki vlada med učiteljsvom v deželi ter opozarja na žalostne posledice tega razpoloženja, ki se pokažejo v splošnem kulturnem nazadovanju prebivalstva v deželi, ako bi se ne zboljšalo učiteljsvo neznosnega stanja.

Iz lepega poročila velespoštov. gospoda poslanca in odbornika prof. Ivana Berbuča, z dne 16. junija 1901. je povzeti, da je dolžnost vis. deželnega zbora, da z ljubeznijo neguje šolstvo v deželi ter skrbi za razvoj istega, kakor za punčico v očesu in da natančno razmotruje vse, kar se tiče te ustanove. — Čut pravičnosti in humanitete pa zahteva, da se ugodni nujnim prošnjam onih činite-ljev, od katerih je šolstvo odvisno, da se torej ustreže konečno učiteljsvu ter se mu zboljša njegov položaj.

V poročilu velespoštov. gospoda poslanca in odbornika dr. Frana Maranija, s katerim je priporočal visoki zbornici načrt zakona v sprejetje (koji zakon pa ni bil potrjen), je rečeno jasno, da so se življenjske razmere zelo spremenile, in da je neobhodno potrebno spraviti določbe § 55. drž. temelj. zakona v soglasje s časovnimi razmerami in potrebami. Treba tudi napraviti nekako ravnotežje v tem oziru z bližnjimi deželami, da se tako omeji izseljevanje domačega učiteljsva v one dežele, ki boljše plačujejo učiteljsvo, kajti drugače čutilo se bode vedno večje pomanjkanje učnih oseb na naših šolah, kar bi pomenilo nazadovanje na škodo ljudske izobrazbe.

Navedene trditve gospoda poročevalca so povsem istinite, kar dokazujejo dejstva. Slovensko učiteljsvo se izseljuje na Štajersko, Kranjsko in Koroško, a italijansko beži v Trst in Reko, učiteljice pa v Istro. Mnogo jih zapusti učiteljski stan; iščejo si v družih stanovih boljše sreče. Učiteljsva pomanjkuje posebno na Tolminskem; a v Furlaniji zavzemajo učiteljice 37 za učitelje ustanovljenih mest; še celo poučevanje v deških nadaljevalnih tečajih se mora prepuščati učiteljicam. V prvih štirih razredih deške ljudske in meščanske šole v prehodu Edling v Gorici poučujejo učiteljice. — Pripomniti je treba, da je učiteljicam po zakonu prepovedano poučevati dvanajst do štirinajstletne dečke.

V šolah na deželi so razredi prenapolnjeni; v nekaterih razredih je do 90, celo do 100 otrok; po štiri ali šest ur sedé natlačeni v klopeh, v prostorih, ki mnogokrat ne odgovarjajo niti najskromnejšim zdravstvenim, kamoli pedagoškimi zahtevam. A z otročiči trpeti mora tudi učitelj, ki mora prenašati poleg tega še posledice neznosnega gmotnega položaja; ni čuda, ako mu opešajo moči prezgodaj.

V zadnjem času priskočili so na pomoč svojemu učiteljsvu deželni zbori na Moravskem, Tirolskem in v Dalmaciji. Pri nas so razmere najslabše. Naše šolstvo bliža se žalostni prihodnosti, če visoki deželni zbor ničesar ne ukrene za povzdigo istega; pogoj dobremu šolstvu so dobri učitelji, a dobri učitelji dobi dežela, ako jih stanu in trudu primerno plača. — Zaman bi bilo prikrivati, da je naša dežela zaostala toliko v naobraženosti, kolikor tudi v materijalnem razvoju. Žalostna resnica pa je, da so ljudstva tem ubožnejša, čim manj so omikana kajti nevednost je pač najdražja reč na svetu.

Visoki deželni zbor naj se nikar ne straši stroškov, ki so v zvezi z uravnavo učiteljskih prejemkov; posnema naj po-

Deželni zbor mejne grofije Moravske določil je v šolske svrhe 2 milijona kron. Denar, obrnjen v šolske namene, je glav-nica, ki donese deželi bogate obresti. — Družine in občine v deželi zahtevajo vedno novih šol in razredov, ter dokazujejo s tem, kako koristna in potrebna je šola. — O tem sporočajo e. kr. okr. šolski sveti.

Uvažuje, da ta neznosni položaj, v katerem je sedaj učiteljsvo, ne prinaša škode le temu, marveč zavira pot do blagostanja vsemu prebivalstvu v deželi, drzne si predložiti podpisano predsed-stvo imenom celokupnega učiteljsva dežel-nemu zboru materine nam dežele s prošnjo, da ga izvoli sprejeti in predlo-žiti v Najvišjo sankcijo.

Predsedništvo deželnega učiteljskega društva v Gorici, 29. novembra 1903.

Predsednik:

Anton Jacobi, l. r.

Tajnika:

A. Kutin, l. r. E. Jordan, l. r.

## Loterijske številke.

5. decembra.  
Dunaj . . . . . 26 73 32 42 75  
Građec . . . . . 3 36 87 77 20

## Krojaška mojstra

### Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7  
v hiši g. Jerneja Kopača  
izdelujeta  
vsakovrstne obleke za moške  
po meri, bodisi fine ali pa  
priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini za obilna naročila.

## Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8  
priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.  
Dostavlja na dom in razpošilja po želez-nici na vse kraje avstro-egerske monarhije a sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.  
Cene zmerne. Restrežba počena.

## Mnogo denarja!

do 800 K na mesec zamore vsakdo zaslužiti lahko, pošteno, brez stroškov in posebnega znanja. Pošlje naj takoj svoj naslov pod E. 1095 na: Anoncen-Abtheilung des „Merkur“, Mannheim, Merfeldstrasse št. 44.

## Anton Kuštrin

Gosposki ulici h. št. 25,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Mljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družba sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdčevega mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

## Priporočilo!

### Josip Novič,

krojaški mojster

v Gorici, Gosposka ulica št. 21

(tik prste)

prvo nadstropje,

se priporoča slavnemu občinstvu, čast. duhovščini v mestu in na deželi.

Gostilna  
„pri Žagarju“  
tik nove postaje  
na Blančah,  
toči  
vedno naravna doma-  
ča črna in bela vina.  
Kuhinja je preskrb-  
ljena vedno z gorkimi  
in mrzlimi jedili. Cene  
zmerne.  
Priporoča se za obilen  
obisk iz mesta in dežele.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo

## prodajalnico jestvin

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdčevega mlina v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf.) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užigalice. — V zalogi se dobé tudi testenine tvrdke Žnidaršič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovec v Semeniški ulici h. št. 1  
(v lastni hiši.)

## Sadjarsko in vinarsko društvo za Brda v Gorici

Prodaja naravne in prstne  
briske pridelke po zmernih  
cenah.

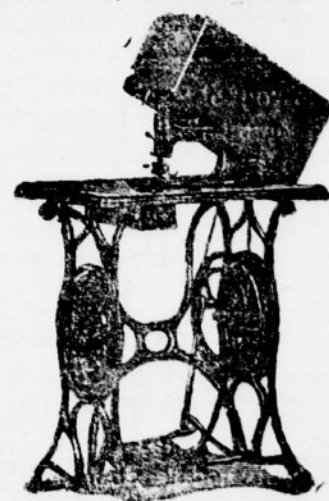
Zaloga pristnih vin:  
burgundeca, rizlinga, modre  
frankinje in drugih.

## DESERTNA VINA.

Sedež društva je:  
Gorica, ulica Barzellini št. 20.

## Fani Drašček, zaloga šivalnih strojev

Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.



Prodaja stroje tudi na teden-ske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše, kakovosti Priporoča se slav. občinstvu.

## Leop. Reja,

gostilničar „Pri Golobu“

na voglu ulice Morelli.

Priporoča pristna briska be-la in črna vina. — Izborna kuhinja postreže o vsakem času z okusnimi mrzlimi in gorkimi jedili.

Zastopstvo za prodajo pravega ljubljanskega kislega zelja v zaboju od 25 do 50 kg.

Za mnogobrojen obisk se priporoča slav. občinstvu v mestu in na deželi.





Odlikovana civilna in vojaška krojaška delavnica  
**Anton-a Krušič-a,**  
Gorica, ul. Jos. Verdi 33.

Bogata zaloga domačega in angleškega sukna. Velika izbor izdelanih oblek za gospode in dečke, površnih zimskih sukenj, havelokov itd. Naročila po novi meri se izvrše s posebno natančnostjo.

## Jesen je tu

in bliža se zima; bliža se pa tudi potreba, kupiti za hišno oz. lastno potrebo raznega zimskega blaga.

Ponovno se tedaj obrača vdano podpisani do cenj. svojih odjemalcev s prošnjo, da se pri nakupu raznih zimskih potrebščin tudi za naprej blagovoljivo obrniti v prvi vrsti na njegovo trgovino, koja nudi cenj. odjemalcem vedno priliko za neprekosljivo ceno in dober nakup vedno svežih in solidnih raznovrstnih pletenin iz bombaža in volne, kakor:

nogavice, rokavice, jopice, sraje, hlače, zimske šerpe, rute, čepice, volno itd. Dalje priporoča še zadnje novosti kakor: raznovrstne kožukovine, zimske čevlje za dame, ruske galoše, dežnike, moderce, bluze, spodnja krila, pasove, predpasnike; jako velika zaloga belega perila za gospode, krasnih ovratnic, lovskih nogavic itd.; zadnje novosti mičnih okraskov za obleke, razne svile, žamet, pliš, fodre itd.; vse potrebščine za gg. šivilje in krojače.

**J. Zornik,** Gorica, Gosposka ulica 7.

**Ivan Bednařik**  
priporoča svojo  
**knjigoveznico**

v Gorici  
ulica Vetturini št. 3.

**Anton Fon,**  
klobučar in gostilničar,  
Semeniška ulica št. 6,  
ima bogato zalogo raznovrstnih  
klobukov  
ter toči v svoji krčmi  
pristna domača vina  
in postreže tudi z jako ukusnimi  
jedili.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem  
**Konjedic & Zajec**  
Gorica, pred nadškofijo hiš. št. 11.

Za čas stavbe priporoča vse stavbne potrebščine, kakor: cement, stavbne nosilce, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stranišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izbor kuhinjskega in hišnega orodja dob rezprimerno nizkih cenah.

**Edina zaloga**  
**stavbenih nositeljev**  
v Gorici.

Pocinkana žica za vinograde po jako snižanih cenah!

Pozor!

**Eno kronske nagrade** izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!



Trskino (štokfiševo) jetrno olje.

Posebno sredstvo proti prsnim boleznim in splošni telesni slabosti.

Izvirna steklenica tega olja naravno-rumene barve po K 1.40, bele barve po K 2.

Trskino železnato jetrno olje.

Raba tega olja je posebno priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nervozni in nežne narave.

Trskino jetrno olje se železnim jodcem.

S tem oljem se zdravejo v kratkem času in z gotovostjo vse kostne bolezni, žlezni otoki, golše, malokrvnost in splošna slabost.

Cena ene steklenice 1 K 40 v.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preišče se vedno v mojem kemičnem laboratoriju predno se napolni steklenice, zato zamorem jamčiti svojim častitim odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

**Cristofoletti-jeva pijača iz kine in železa,**

najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskinim jetrnim oljem in izborno sredstvo za malokrvne.

Ena st. klenica stane 1 K 60 v.

Lekarna  
**CRISTOFOLETTI,**  
v Gorici, na Travniku.



## Mejnarodni panorama

iz Berolina, odlik. na vseh svetovnih razstavah.

Restavracija „LA BOHEME“, Gorica, tekališče Josipa Verdija št. 38.

Potovanje po svetu, za vseh zanimivo.  
Vsak teden nov program!

Od 6. do 12. decembra:

Priležen ogled Dunaja in zanimivega spreveda na Sv. Rešnje Telo.

Nikdo naj ne zamudi ogledati si teh krasnih naravnih lepot.

Odprto vsak dan od 9. zj. do 9. zv.

Vstopnina 40 vin., otroci in vojaki do narednika 20 vin.

Sprejema

hranilne vloge  
katere obrestuje po 4 1/2% polumesečno; nevzdignene obresti pripisuje konec leta k glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila

udom na osebnih kredit po 6% in na vknjižbo po 5 1/2%

## „Centralna posojilnica“

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

Gorica, ulica Vetturini 9.

C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema

nove člane

z glavnimi in opravnimi deleži. Glavni deleži po 200 K, opravniki po 2 K. Otvarja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru.

Uradne ure

vsak dan od 8. ure zjutraj pa do 1. ure popoldne.